

De Plukberm of Eetbare ruimte

Door: Sandy Rijs - van Antwerpen

Inhoud

- **Achtergrond en toegevoegde waarde**
- **Principe**
- **Beoogde locatie(s)**
- **Plan van aanpak**
- **Betrokkenheid inwoners**
- **Wat gebeurt er met de opbrengst (de oogst)**
- **Kostenbegroting**
- **Financiering**
- **Kansen en bedreigingen**
- **Uitstaande vragen bij de gemeente**
- **Bijlage**

Achtergrond en toegevoegde waarde

Klimaatverandering, een schone leefomgeving, kwalitatief goed voedsel wat ecologisch verantwoord geteeld is, biodiversiteit en behoud van verschillende plantensoorten, dat zijn een aantal onderwerpen waar ik me de laatste jaren mee bezig heb gehouden. Het zijn ook onderwerpen die met elkaar te maken hebben. Als we voedsel op een ecologisch verantwoorde manier zouden verbouwen en er meer diversiteit (in soorten en rassen) in kunnen aanbrengen, kunnen we kwalitatief goed voedsel produceren, met zorg voor mens en milieu.

Waarom zouden we een deel van de openbare ruimte niet gebruiken om eetbare en andere nuttige planten en bomen te laten groeien. We kunnen zo bijdragen aan meer vegetatie, grotere biodiversiteit, bodemverbetering. Dat samen kan weer leiden tot een betere waterhuishouding en we kunnen mensen dichterbij de natuur en bij elkaar brengen door gezamenlijk de vruchten te oogsten.

Het is de bedoeling om de natuur zelf zijn gang te laten gaan om zo ook het insectenleven en daarmee veel andere diersoorten te stimuleren. Dit zal voor veel mensen rommelig en tegenstrijdig klinken en voelen, maar door hierover veel uitleg te geven, hoop ik mensen meer inzicht te geven in het behouden en stimuleren van biodiversiteit.

Principe

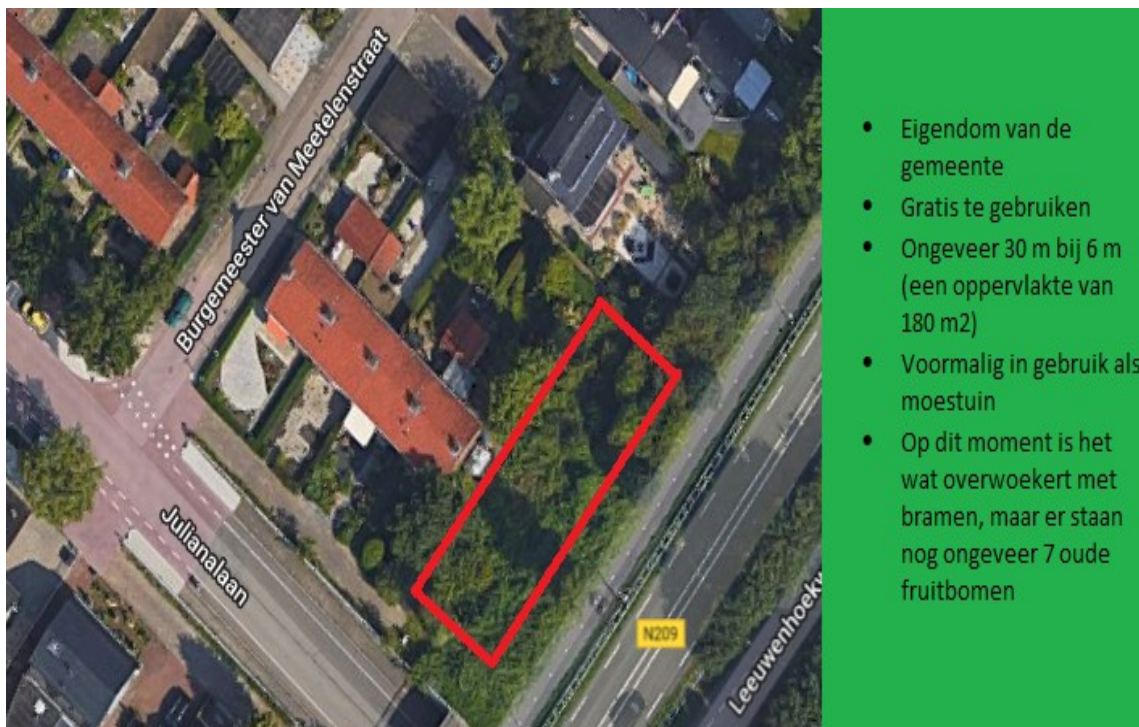
Werken volgens de permacultuur principes omvat 3 ethische principes en 10 ontwerpprincipes. De 3 ethische principes zijn zorg voor de aarde, zorg voor de mens en eerlijke aandelen (mensen die werk verrichten, krijgen navenant een deel van de oogst).

Hoe het perceel of stukje grond wordt ingericht, wordt bepaald a.d.h.v. de 10 ontwerpprincipes. We gebruiken zoveel mogelijk bestaande elementen, dus we kijken wat er op een perceel aanwezig is en wat behouden en (her)gebruikt kan worden. Alles wat extra nodig is willen we zoveel als mogelijk aanschaffen via biologisch, duurzame en lokale bronnen.

We leggen een intensief systeem aan, wat zoveel betekent dat de planten en/of bomen die we planten elkaar afwisselen in ruimte en tijd. Afwisseling in ruimte is hogere planten en/of bomen afwisselen met lagere planten en/of bomen. Afwisseling in tijd is dat verschillende planten en/of bomen verschillende perioden van bloei en oogst kennen. Zo proberen we een gelaagdheid te krijgen die kan zorgen voor meer biodiversiteit op het perceel.

Beoogde locatie(s)

Bergschenhoek, Julianalaan naast huisnummer 113, langs de N209

Bergschenhoek, op de hoek van het Sporthoekpad en de Hoeksekade

In de kostenbegroting neem ik ook een prijs op per strekkende m2, zodat dit idee ook op andere locaties toegepast kan worden.

Plan van aanpak

De meeste werkzaamheden zullen voor beide locaties hetzelfde zijn, behalve dat er op de locatie aan de Julianalaan voorbereidende werkzaamheden getroffen moeten worden

Locatie Julianalaan te Bergschenhoek:

- Voorbereidende werkzaamheden

De gemeente heeft aangegeven het schoonmaken van het perceel voor zijn rekening te nemen. Graag wil ik afspraken maken over wat er weg kan en hoe er geschoond wordt. Want als het overwoekerde gedeelte geen wilde bramen zijn, dan laten we aan de randen wat braamstruiken staan, zodat we daarvan kunnen oogsten.

Verder willen we de bomen die op het perceel groeien ook graag behouden. Er staan ongeveer 7 fruitbomen en er groeien een aantal jonge berken.

- Bestaande bomen

Er staan ongeveer 7 oude fruitbomen, waarschijnlijk appel en peer, die we graag zouden willen behouden. We zullen kijken of de bomen nog vrucht dragen en zullen ze waar nodig snoeien in de maanden december t/m maart.

Beide locaties:

- Mulch en compost

Het snoei- en groenafval willen we gebruiken om te mulchen en om een composthoop te beginnen. Mulchen is een laagje plantaardig materiaal aanbrengen op de bodem. Deze laag zorgt voor een natuurlijke bemesting en voorkomt een wildgroei aan (on)kruiden. Compost is voor een groot deel vergane plantaardige resten die gemineraliseerde elementen bevat die voedsel zijn voor de plant (natuurlijke bemesting dus).

Mulch en compost vormen samen een belangrijke schakel in het recyclen van het snoei- en groenafval. Als er van het perceel genoeg snoei- en groenafval komt wat gebruikt kan worden om te mulchen en te composteren, dan hebben we een gesloten cirkel van afvoer van afval en toevoer van meststoffen.

- Planten van bomen, struiken en kruiden

We willen een aantal verschillende fruitbomen plaatsen, liefst appel, peer, pruim en kers. De keuze zal vallen op halfstam bomen, deze hebben gemiddeld een hoogte van 1,20 m.

Daarnaast willen we verschillende bessenstruiken planten tussen en om de verschillende fruitbomen heen. De meeste bessenstruiken kunnen goed tegen halfschaduw en zijn geschikt om te planten.

Als laatste willen we de randen opvullen met verschillende (vaste) kruidplanten en bloemen, zoals palmkool, heermoes en anderen.

- Oogsten en onderhoud van de bomen, struiken en kruiden

Periodiek zullen we onderhoud plegen aan het perceel, zodat de bomen, struiken en kruiden optimaal kunnen groeien. Daarnaast zal er regelmatig van de vaste kruidplanten en het fruit geoogst kunnen worden, want oogsten is een vorm van snoeien.

Betrokkenheid inwoners

Een aantal bewoners van Lansingerland hebben al aangegeven graag mee te helpen met het onderhouden en oogsten van de locatie Julianalaan en hoek Sporthoekpad en Hoeksekade in Bergschenhoek.

Voor zover ik contact heb kunnen leggen met de omwonenden van de 2 locaties heb ik ze geïnformeerd dat er een stukje pluktuin komt waar ook zij gebruik van mogen maken, mits aangemeld, natuurlijk.

De bewoners van het vrijstaande huis achter het perceel aan de Julianalaan hebben er totaal geen bezwaar tegen als het stukje grond weer in onderhoud komt. De omwonenden die ik niet persoonlijk heb kunnen benaderen hebben een briefje met het initiatief en mijn contactgegevens gekregen.

Aangemelde vrijwilligers zijn:

- Marjolein Keukens en Eelco de Gast, Bergschenhoek
- Carola Bassi, Berkel en Rodenrijs
- Mariska en Marco Laar, Berkel en Rodenrijs
- Stefan Rijs

Verder heb ik contact opgenomen met Natuur- en Vogelwacht Rotta. Zij hebben hun kennis en expertise aangeboden en als het nodig is kunnen we ook gebruik maken van gereedschappen. De vraag of het mogelijk is af en toe gebruik te maken van gereedschap heb ik ook uitstaan bij de gemeente.

Wat gebeurt er met de opbrengsten (de oogst)

De oogst wordt verdeeld onder de mensen die helpen met het onderhoud en het oogsten. Eenieder krijgt een eerlijk deel voor hun ingezette tijd en energie.

Kostenbegroting

Ik heb een tweetal begrotingen gemaakt. Allereerst is er een begroting voor de locatie aan de Julianalaan in Bergschenhoek voor een oppervlakte van 100m² die we denken vrij te kunnen maken voor beplanting.

Daarnaast is er een begroting voor de locatie op de hoek van het Sporthoekpad en de Hoeksekade in Bergschenhoek. Omdat deze locatie in het zicht ligt, willen we daar een informatiebord plaatsen met informatie over het initiatief, het doel, de manier van onderhouden en contact gegevens om je bijvoorbeeld als vrijwilliger aan te melden of om meer informatie te vragen.

• Locatie Julianalaan Bergschenhoek a 100 m²	EUR 610,-
• Locatie hoek Sporthoekpad en Hoeksekade a 1.000 m²	
Beplanting	EUR 6.100,-
Informatie bord	EUR 2.000,-
Totaal	EUR 8.710,-

Daarnaast bied ik ook een begroting aan voor een eetbare berm per strekkende meter met een minimale breedte van 1m. Deze kan gebruikt worden als er meer locaties of bermen beschikbaar komen voor beplanting.

• Kosten beplanting berm per strekkende meter	EUR 110,-

Voor een specificatie voor de beplanting verwijs ik naar de bijlage 'Beplantingsvoorstel Op Goede Grond'.

Alle bomen en struiken komen van kwekerij Op Goede Grond en zijn holistisch geteelde oude fruitrassen. Eén van de doelen van Op Goede Grond is om het genenmateriaal van zoveel mogelijk appel-, peren- en ander fruitsoorten te bewaren en te verspreiden. Daarnaast worden alle rassen geteeld op een ecologisch verantwoorde manier. Alle fruitsoorten zijn al vruchtdragend als je ze koopt. Reden te meer voor mij om voor kwekerij Op Goede Grond te kiezen.

Financiering

Als het initiatief uitgevoerd kan worden voor de 2 aangewezen locaties, dan ziet de financiering er als volgt uit:

• Aanmoedigings prijs Lansingerlands Initiatief	EUR 4.355,-
• Bijdrage vrijwilligers	EUR 4.055,-
• Eigen bijdrage	EUR 300,-
Totaal	EUR 8.710,-

Tijdens de verkiezingstijd ga ik mensen oproepen om een bijdrage te leveren aan het initiatief. Ik hoop zo om genoeg geld bij elkaar te krijgen om beide projecten uit te voeren.

Kansen en bedreigingen

Bedreigingen:

- Er zijn meer mensen nodig om mee te helpen

Als eerste wil ik via de media-aandacht die het Lansingerlands Initiatief trekt kijken of er naast de zich al aangemelde vrijwilligers meer mensen zijn die willen komen onderhouden en/of oogsten.

Als er te weinig mensen zich aanmelden, dan zal ik Natuur- en Vogelwacht Rotta onder hun leden vrijwilligers te vragen.

- Kosten worden te hoog

Als de kosten te hoog zijn of er is te weinig geld opgehaald, kan het plan uitgewerkt worden, maar dan door minder fruitbomen te planten en deze te vervangen door (goedkopere) vaste planten.

Verder zal ik opzoek gaan naar sponsors.

- Er vindt vernieling of oneigenlijk gebruik plaats

In principe is het oogsten van de Plukberm of Eetbare ruimte voor iedereen toegankelijk. Mochten er vernielingen plaatsvinden, dan kunnen we niets anders doen dan hier melding van maken bij de daartoe bevoegde instanties.

Kansen:

- Er komen meer locaties bij

Zoals al eerder aangegeven hoop ik dat dit initiatief uitgevoerd kan worden en als er meerdere locaties bij kunnen komen zal ik er alles aan doen om deze ook te benutten.

Uitstaande vragen bij de gemeente

- Afspraken die gemaakt moeten worden voor Zelfbeheer
- Gratis houtsnippers om de eerste paden aan te leggen
- Gratis compost om de eerste bomen in te planten
- Af en toe gebruik maken van gereedschappen als er gesnoeid moet worden

Bijlage

- Beplantingsvoorstel Op Goede Groend1.docx